

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE**

SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE

**IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
ZA 2016. GODINU**

Zagreb, travanj 2017.

SADRŽAJ

	Str.
1. UVOD	1
2. PRIHODI	3
2.1. Prihodi iz proračuna	3
2.1.1. Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje	3
2.1.2. Opći prihodi i primici iz proračuna	4
2.2. Vlastiti prihodi	6
2.3. Pomoći EU.....	6
2.4. Ostale pomoći.....	6
2.5. Ostali prihodi za posebne namjene.....	7
3. RASHODI	7
3.1. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja.....	8
3.2. Financijski rashodi	11
3.3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	12
3.4. Ostali rashodi	12
3.5. Doplati za djecu	12
3.6. Izdaci.....	13
3.7. Rashodi za zaposlene	13
3.8. Materijalni rashodi	14
4. NABAVA NEFINANCIJSKE IMOVINE	15
5. IMOVINA, OBVEZE I VLASTITI IZVORI	19
6. ZAKLJUČAK	21

1. UVOD

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) za 2016. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2016. godinu (Narodne novine, br. 109/15, 26/16 i 111/16) koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. te u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 19. srpnja, 29. i 30. prosinca 2016.

Izvešće o financijskom poslovanju Zavoda za 2016. godinu prikazuje prihode koji su sastavni dio prihoda proračuna i rashode Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstva rada i mirovinskoga sustava - Glava 20. Prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna. Financijsko poslovanje Zavoda za 2016. godinu odvija se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 87/28, 136/12 i 15/15)
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. godinu (Narodne novine, br. 109/15, 26/16 i 111/16)
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 3/15, 93/15 i 135/15)
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 124/14 i 115/15).

U Tablici 1. prikazani su podaci o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima u 2016. i 2015. godini.

PRIHODI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Tablica 1.

u kn

	Ostvarenje za 2016.	Struktura u %	Ostvarenje za 2015.	Struktura u %	Indeks <u>Ostv.2016.</u> <u>Ostv.2015.</u>
1	2	3	4	5	6(2/4)
PRIHODI					
1. Prihodi iz proračuna	38.677.583.927	99,92	38.501.176.808	99,52	100,5
- od doprinosa za mirovinsko osiguranje	20.298.162.151	52,44	20.798.065.064	53,76	97,6
- opći prihodi i primici proračuna	18.379.421.776	47,48	17.703.111.744	45,76	103,8
2. Vlastiti prihodi	3.185.857	0,01	2.551.119	0,01	124,9
3. Pomoći EU	28.130	0,00	23.429	0,00	120,1
4. Ostale pomoći	1.415.097	0,00	11.388	0,00	-
5. Ostali prihodi za posebne namjene	28.272.546	0,07	183.277.865	0,47	15,4
UKUPNI PRIHODI (1.- 6.)	38.710.485.557	100,00	38.687.040.609	100,00	100,1
RASHODI I IZDACI					
1. Mirovine i mirovinska primanja	36.805.261.849	95,15	36.682.068.522	94,83	100,3
2. Financijski rashodi	35.478.849	0,09	39.588.343	0,10	89,6
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	8.748.973	0,02	9.508.790	0,02	92,0
4. Ostali rashodi	74.860	0,00	67.850	0,00	110,3
5. Doplatak za djecu	1.479.591.693	3,83	1.588.373.322	4,11	93,2
6. Izdaci	970.366	0,00	0	0,00	-
7. Rashodi za zaposlene	264.497.409	0,68	267.561.116	0,69	98,9
8. Materijalni rashodi	78.579.930	0,20	85.424.804	0,22	92,0
9. Nabava nefinancijske imovine	9.529.327	0,03	10.759.488	0,03	88,6
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1.- 9.)	38.682.733.256	100,00	38.683.352.235	100,00	100,0
Višak	27.752.301		3.688.374		
Višak prihoda i primitaka - preneseni	23.638.182		20.555.487		
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	51.390.483		24.243.861		

* U ostvarenju za 2015. godinu uključeni su prihodi od doprinosa povučeni iz II. u I. mirovinski stup u iznosu od 1.265.116.283 kn.

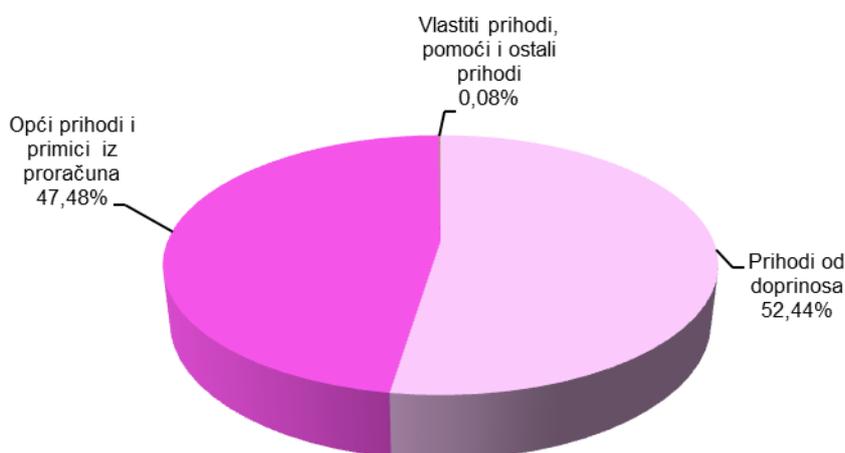
2. PRIHODI

Ukupni prihodi mirovinskog osiguranja za 2016. godinu ostvareni su u iznosu od **38.710.485.557 kn** i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja. U odnosu na 2015. godinu veći su za 0,1%.

Odnose se na doprinose za mirovinsko osiguranje, opće prihode i primitke proračuna, vlastite prihode, pomoći EU, ostale pomoći i ostale prihode za posebne namjene.

STRUKTURA UKUPNIH PRIHODA MIROVINSKOG OSIGURANJA

Grafikon 1.

2.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu od **38.677.583.927 kn** i odnose se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od **20.298.162.151 kn** te opće prihode i primitke iz proračuna u iznosu od **18.379.421.776 kn**.

2.1.1. Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje

Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti ostvareni u iznosu od **20.298.162.151 kn** čine 52,44% ukupnih prihoda. Doprinosima se financiraju mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju stečenih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. U odnosu na 2015. prihodi od doprinosa manji su za 499.902.913 kn ili 2,4% zbog povlačenja sredstava iz II. u I. mirovinski stup za osiguranike s beneficiranim stažem, u skladu s Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 93/15) u mjesecu studenome 2015. u iznosu od 1.265.116.283 kn.

Prihodi od doprinosa u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu bez povučenih sredstava iz II. mirovinskog stupa veći su za 765.213.370 kn ili 3,9%.

U Tablici 2. prikazani su podaci o prihodima od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za 2016. i 2015. godinu

**PRIHODI OD DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE
SOLIDARNOSTI ZA 2016. I 2015. GODINU**

Tablica 2.

u kn

VRSTA PRIHODA	Ostvarenje 2016.	Ostvarenje 2015.	Indeks <u>2016.</u> <u>2015.</u>
	1	2	3(1/2)
Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje	20.298.162.151	20.798.065.064	97,6
Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje bez povučenih sredstava iz II. mirovinskog stupa	20.298.162.151	19.532.948.781	103,9

2.1.2. Opći prihodi i primici iz proračuna

Općim prihodima i primicima iz proračuna financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima, dodatci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz članka 14. i 27. stavka 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16), sve u skladu s člankom 155. Zakona o mirovinskom osiguranju te doplatak za djecu.

Ostvareni su u iznosu od **18.379.421.776 kn** i čine 47,48% ukupnih prihoda. U odnosu na 2015. godinu veći su za 676.310.032 kn ili 3,8% zbog manje ostvarenih prihoda od doprinosa.

U Tablici 3. prikazana je struktura općih prihoda iz proračuna za 2016. i 2015. godinu.

**OPĆI PRIHODI I PRIMICI IZ PRORAČUNA
ZA 2016. I 2015. GODINU**

Tablica 3.

u kn

	Ostvarenje 2016.	Struktura u %	Ostvarenje 2015.	Indeks 2016. 2015.
	1	2	3	4(1/3)
1. Dodatak od 100 kn i 6%	965.406.179	5,25	1.032.025.359	93,5
2. Prihodi za pokrivanje nedostatka prihoda radi uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje	6.585.067.404	35,83	5.150.440.715	127,9
3. Mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima	5.385.245.070	29,30	6.056.839.638	88,9
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.795.735.254	9,77	1.889.371.969	95,0
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	2.168.376.176	11,80	1.986.060.741	109,2
6. Doplatak za djecu	1.479.591.693	8,05	1.588.373.322	93,2
UKUPNO (1. - 6.)	18.379.421.776	100,00	17.703.111.744	103,8

Ad 1) Prihodi ostvareni za dodatak od 100 kn i 6% smanjeni su u odnosu na 2015. godinu zbog manjeg broja korisnika, a isplaćuju se u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina (Narodne novine, broj 102/98) i prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 30/04), a odnosi se na dug korisnicima mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Prihodi ostvareni za pokrivanje nedostatka prihoda radi uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje povećani su u odnosu na 2015. godinu zbog povlačenja doprinosa iz II. u I. mirovinski stup u 2015. godini (obrazloženje u točki 2.1.1.).

Ad 3) Prihodi ostvareni za mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima smanjeni su zbog razdvajanja mirovina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na dio mirovine ostvarene prema posebnom propisu i dio mirovine ostvarene prema općem propisu. Navedeno razdvajanje primjenjuje se od 1. srpnja 2015. godine.

Ad 4) Ostvareni prihodi za povećanje mirovina radi otklanjanja razlika u razinama mirovina ostvarenih u različitim razdobljima smanjeni su radi manjeg broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998. (Narodne novine, broj 127/00).

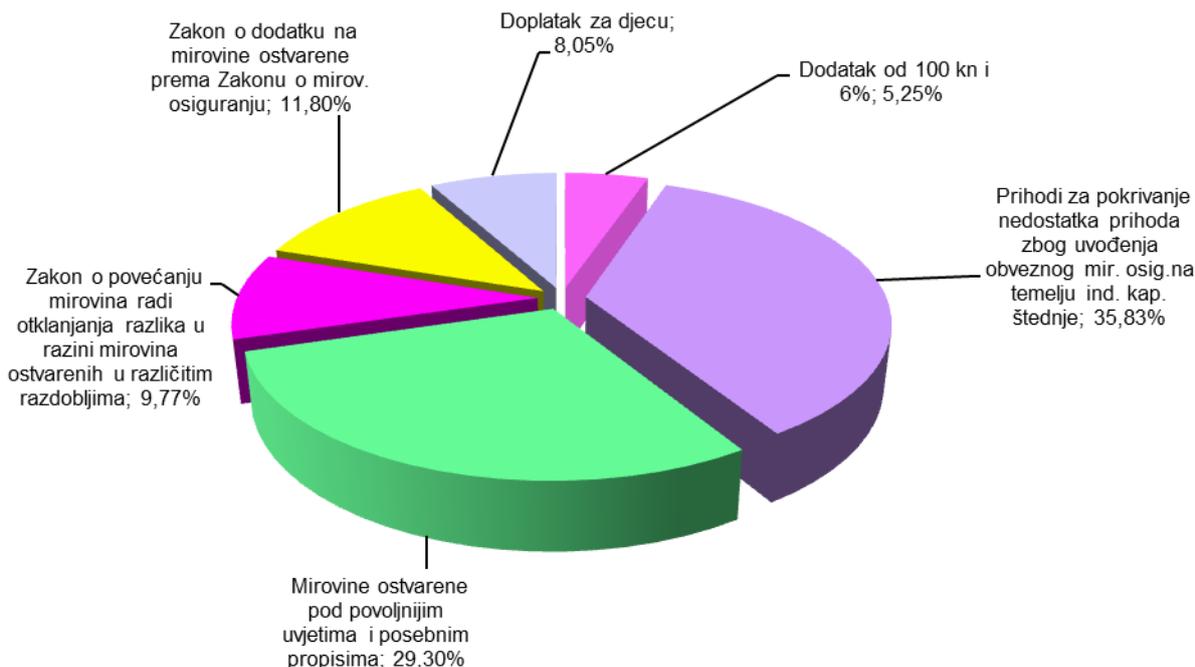
Ad 5) Ostvareni prihodi za dodatak koji se isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 79/07), veći su za 9,2%

u odnosu na prethodnu godinu radi porasta broja novih korisnika kojima je pravo na mirovinu priznato od 1. siječnja 1999. godine.

Ad 6) Prihodi za doplatu za djecu u odnosu na 2015. godinu manji su za 6,8% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2016. godini.

STRUKTURA PRIHODA IZ PRORAČUNA

Grafikon 2.

2.2. Vlastiti prihodi

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od **3.185.857 kn**, u odnosu na 2015. veći su za 24,9% i odnose se na prihode od zakupnina poslovnih prostora koji su u vlasništvu Zavoda.

2.3. Pomoći EU

Pomoći EU ostvarene su u iznosu od **28.130 kn**, a odnose se na refundaciju troškova službenih putovanja radnika Zavoda od institucija i tijela EU.

2.4. Ostale pomoći

Ostale pomoći ostvarene su u iznosu od **1.415.097 kn**, a odnose se na prihode za obvezne doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

2.5. Ostali prihodi za posebne namjene

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od **28.272.546 kn** i čine 0,07% ukupnih prihoda od čega se 27.964.671 kn odnosi na prihod koji je ostvaren uplatama nositelja mirovinskog osiguranja u državama nastalim na području bivše Jugoslavije u povodu odštetnog zahtjeva koji je Zavod prema tim nositeljima postavio u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s tim državama, a koji je Odlukom Vlade od 12. listopada 2016. namijenjen za isplatu neisplaćenih svota mirovina primjenom ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji. Iznos od 307.875 kn odnosi se na prihode od povrata neisplaćenih sredstava korisnicima jednokratnog novčanog primanja iz sredstava Umirovljeničkog fonda, a koji svoje pravo na isplatu iz nekog razloga nisu realizirali npr. nije isplaćeno zbog smrti korisnika, netočne adrese ili podatka o računu, OIB-u ili dr.

Ostali prihodi za posebne namjene manji su za 84,6% u odnosu na prethodnu godinu zbog prihoda doznačenog u 2015. godini za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja u iznosu od 180.000.000 kn.

3. RASHODI

Ukupni rashodi za 2016. godinu ostvareni su u iznosu od **38.682.733.256 kn** i ostali su na razini ukupnih rashoda ostvarenih za 2015. godinu.

U Tablici 4. prikazani su ukupni rashodi Zavoda za 2016. i 2015. godinu.

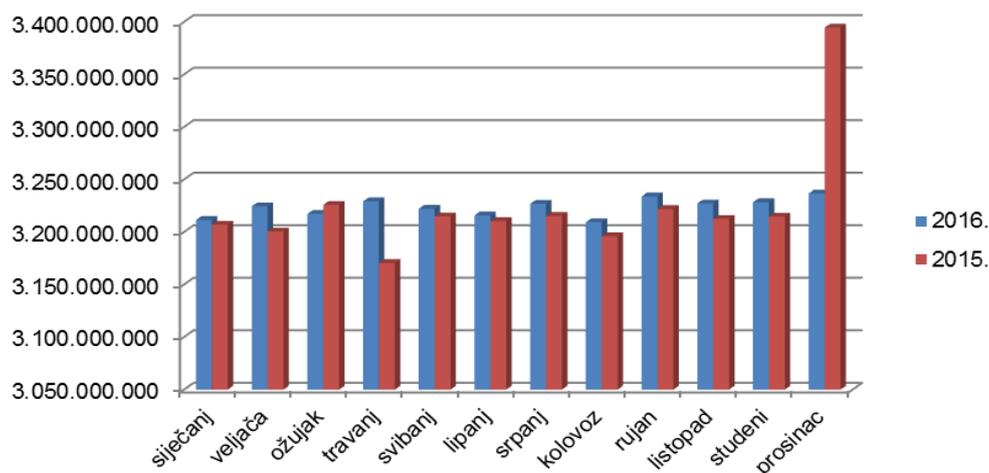
UKUPNI RASHODI ZAVODA ZA 2016. I 2015. GODINU

Tablica 4. *u kn*

Mjeseci	2016.	2015.	Indeks
	1	2	3(1/2)
siječanj	3.211.432.741	3.206.911.295	100,1
veljača	3.224.422.935	3.200.416.709	100,8
ožujak	3.217.316.571	3.225.833.375	99,7
travanj	3.229.193.545	3.170.461.954	101,9
svibanj	3.222.148.377	3.214.797.406	100,2
lipanj	3.215.845.157	3.210.339.839	100,2
srpanj	3.226.857.985	3.215.321.366	100,4
kolovoz	3.209.400.159	3.195.899.015	100,4
rujan	3.233.881.425	3.221.815.082	100,4
listopad	3.227.182.584	3.212.398.798	100,5
studeni	3.228.372.974	3.214.586.195	100,4
prosinac	3.236.678.803	3.394.571.201	95,3
Ukupno	38.682.733.256	38.683.352.235	100,0

UKUPNI RASHODI ZAVODA ZA 2016. I 2015. GODINU

Grafikon 3.

3.1. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su **36.805.261.849 kn**, što čini 95,15% ukupnih rashoda i u odnosu na 2015. veći su za 0,3%.

U 2016. godini mirovine i mirovinska primanja ostvarena prema općem propisu redovitim su usklađivanjem povećana za 0,81% i to od 1.siječnja za 0,46% i od 1. srpnja za 0,35%.

U Tablici 5. prikazani su rashodi za mirovine i mirovinska primanja Zavoda za 2016. i 2015. godinu.

RASHODI ZA MIROVINE I MIROVINSKA PRIMANJA
ZA 2016. I 2015.

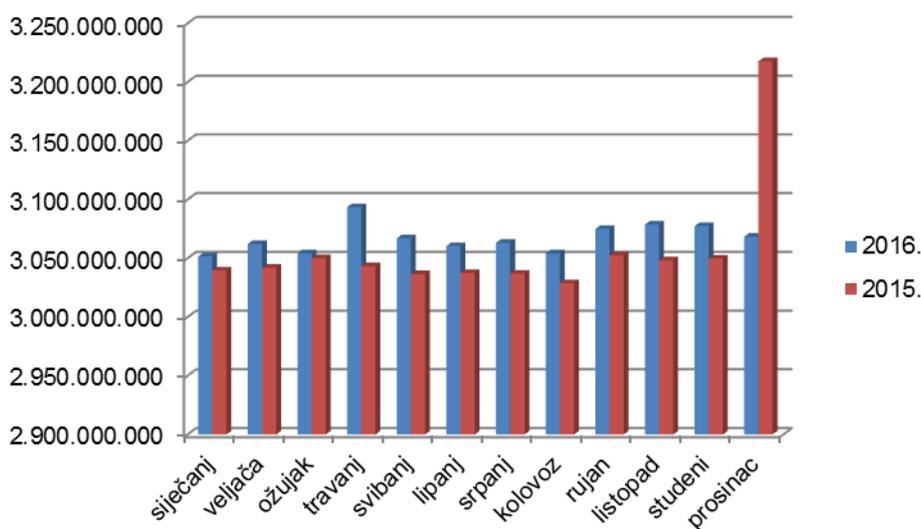
Tablica 5.

u kn

Mjeseci	2016.	2015.	Indeks
	1	2	3(1/2)
siječanj	3.051.517.290	3.039.550.405	100,4
veljača	3.062.239.368	3.041.842.187	100,7
ožujak	3.054.178.987	3.050.050.110	100,1
travanj	3.093.537.063	3.043.292.785	101,7
svibanj	3.066.883.604	3.036.431.702	101,0
lipanj	3.060.344.530	3.037.484.650	100,8
srpanj	3.063.112.144	3.036.790.417	100,9
kolovoz	3.054.185.299	3.028.700.729	100,8
rujan	3.074.947.561	3.052.514.410	100,7
listopad	3.078.625.182	3.048.178.011	101,0
studeni	3.077.386.306	3.049.581.277	100,9
prosinač	3.068.304.515	3.217.651.839	95,4
Ukupno	36.805.261.849	36.682.068.522	100,3

RASHODI ZA MIROVINE I MIROVINSKA PRIMANJA ZA 2016. I 2015. GODINU

Grafikon 4.

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u prosincu 2016. godine iznosila je 2.252,44 kn za 1 139 786 korisnika i veća je za 0,57% u odnosu na prosječnu mirovinu ostvarenu u prosincu 2015. godine koja je za 1 132 951 korisnika iznosila 2.239,61 kn.

U Tablici 6. prikazan je broj korisnika mirovina i prosječne mirovine u prosincu 2016. godine.

PREGLED BROJA KORISNIKA MIROVINA I PROSJEČNIH MIROVINA U PROSINCU 2016. GODINE

Tablica 6.

KORISNICI	Broj korisnika	Prosječna mirovina u kn	Broj korisnika (bez međunarodnih ugovora)	Prosječna mirovina (bez međunarodnih ugovora) u kn
	1	2	3	4
1. Starosne mirovine	782 300	2.428,51	651 266	2.753,33
2. Invalidske mirovine	129 950	1.843,17	122 771	1.927,08
3. Obiteljske mirovine	227 536	1.880,84	201 172	2.054,84
UKUPNO (1.- 3.)	1 139 786	2.252,44	975 209	2.505,22
4. Hrvatski branitelji	71 923	5.066,96	71 856	5.069,05
5. Hrvatska vojska	14 424	3.481,99	14 341	3.488,13
6. HVO	6 826	2.792,21	6 824	2.792,10
SVEUKUPNO (1.- 6.)	1 232 959	2.433,99	1 068 230	2.692,71

U Tablici 7. prikazane su mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u prosincu 2016. godine.

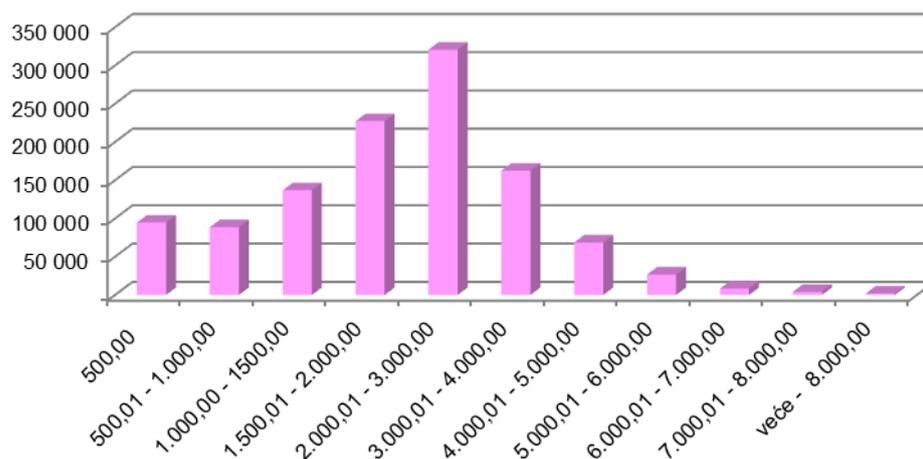
MIROVINE PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU U PROSINCU 2016. GODINE

Tablica 7.

Iznos mirovine u kn	Broj korisnika	% broja korisnika
	1	2
do 500,00	94 634	8,30
500,01 - 1.000,00	88 559	7,77
1.000,00 - 1.500,00	136 795	12,00
1.500,01 - 2.000,00	227 144	19,93
2.000,01 - 3.000,00	320 619	28,13
3.000,01 - 4.000,00	162 445	14,25
4.000,01 - 5.000,00	68 635	6,02
5.000,01 - 6.000,00	26 689	2,34
6.000,01 - 7.000,00	8 353	0,73
7.000,01 - 8.000,00	3 998	0,35
veće od 8.000,00	1 915	0,17
UKUPNO	1 139 786	100,00

MIROVINE PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU U PROSINCU 2016. GODINE

Grafikon 5.

U Tablici 8. prikazani su podaci o prosječnim neto plaćama u Republici Hrvatskoj, mirovinama i njihovim udjelom u neto plaćama u 2016. godini.

**PODACI O PROSJEČNIM NETO PLAĆAMA U REPUBLICI
HRVATSKOJ, MIROVINAMA I NJIHOVIM UDJELOM
U NETO PLAĆAMA U 2016. GODINI**

Tablica 8.

Mjeseci	Prosječna plaća	Prosječna mirovina	Udio mirovine u plaći
	1	2	3 (2/1)
siječanj	5.646	2.237,89	39,64
veljača	5.652	2.237,50	39,59
ožujak	5.722	2.237,37	39,10
travanj	5.633	2.245,49	39,86
svibanj	5.706	2.246,73	39,37
lipanj	5.686	2.245,93	39,50
srpanj	5.594	2.245,88	40,15
kolovoz	5.673	2.245,06	39,57
rujan	5.624	2.250,95	40,02
listopad	5.642	2.251,45	39,91
studeni	5.805	2.251,54	38,79
prosinac	5.838	2.252,44	38,58
prosjeck	5.685	2.245,69	39,50

Udio prosječne mirovine u prosječnoj neto plaći u Republici Hrvatskoj u 2016. godini iznosio je 39,50%.

Ukupan broj korisnika starosnih mirovina (bez prijevremenih) na dan 31. prosinca 2016. iznosio je 507 205 korisnika. Od tog broja bilo je 99 995 ili 19,71% korisnika starosnih mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina.

Prosječna mirovina za ove korisnike iznosila je 3.453,01 kn, što čini 59,15% prosječne neto plaće za prosinac 2016. (5.838 kn).

3.2. Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2016. godinu iznosili su 35.478.849 kn, od toga se 34.576.572 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 902.277 kn su ostali financijski rashodi Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda financijski rashodi čine 0,09%. U odnosu na 2015. godinu manji su za 10,4% zbog smanjenog broja korisnika mirovina kojima se mirovina isplaćuje putem pošte.

3.3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Obvezno osiguranje pojedinih kategorija osiguranika (II. stup) ostvareno je u iznosu od **8.748.973 kn**, čini 0,02% ukupnih rashoda, a u odnosu na 2015. manje je za 8,0% zbog manjeg broja korisnika.

3.4. Ostali rashodi

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od **74.860 kn**, od čega se 71.860 kn odnosi na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda, a preostalo na naknade štete pravnim i fizičkim osobama.

3.5. Doplatak za djecu

Rashodi za doplatak za djecu za 2016. iznosili su 1.479.591.693 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,83%. U odnosu na 2015. godinu manji su za 6,8% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2016. godini.

U Tablici 9. prikazani su rashodi za doplatak za djecu za 2016. i 2015. godinu.

RASHODI ZA DOPLATAK ZA DJECU ZA 2016. I 2015.

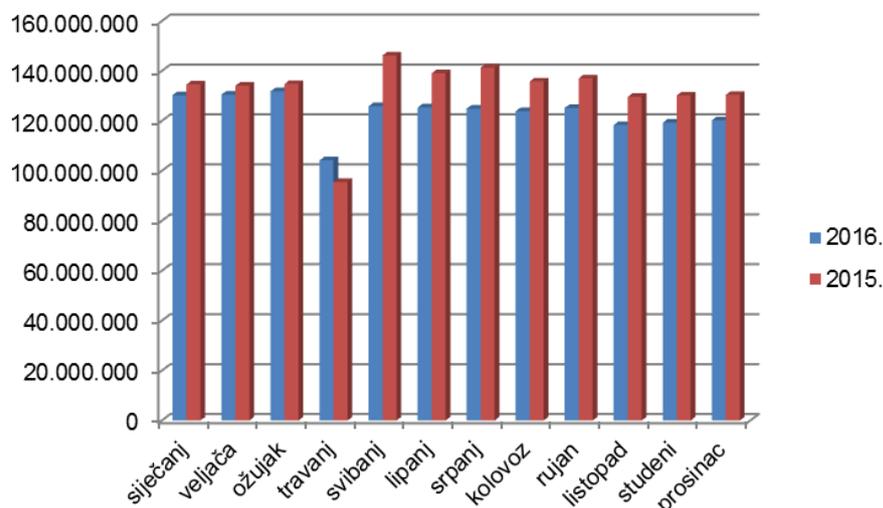
Tablica 9.

u kn

Mjeseci	2016.	2015.	Indeks
	1	2	3(1/2)
siječanj	130.239.102	134.576.314	96,8
veljača	130.509.582	134.075.662	97,3
ožujak	131.809.834	134.765.253	97,8
travanj	104.176.629	95.497.319	109,1
svibanj	125.813.533	146.199.266	86,1
lipanj	125.345.734	139.032.136	90,2
srpanj	124.890.367	141.328.453	88,4
kolovoz	123.850.416	135.758.251	91,2
rujan	125.154.779	137.005.691	91,4
listopad	118.320.282	129.583.906	91,3
studeni	119.280.089	130.156.925	91,6
prosinac	120.201.346	130.394.146	92,2
Ukupno	1.479.591.693	1.588.373.322	93,2

RASHODI ZA DOPLATAK ZA DJECU za 2016. i 2015.

Grafikon 6.

3.6. Izdaci

Izdatak u iznosu od 970.366 kn odnosi se na otplatu glavnice po ugovoru o financijskom leasingu za informatičku opremu nabavljenu u 2015. godini.

RASHODI POSLOVANJA

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2016. godinu iznosili su **343.077.339 kn**, a u odnosu na 2015. manji su za 2,8%.

3.7. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u 2016. godini iznosili su **264.497.409 kn**, čine 0,68% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2015. manji su za 1,1% ili 3.063.707 kn.

Rashodi za bruto plaće iznosili su 216.605.253 kn, manji su za 2,6% zbog smanjenja prosječnog broja zaposlenih za 81 u odnosu na 2015. godinu. Ostali rashodi za zaposlene iznosili su 11.100.061 kn, veći su za 55,4% u odnosu na 2015. zbog isplate regresa, u skladu s Dodatkom III. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike od 28. srpnja 2016. i isplaćene božićnice, u skladu s Obavijesti Ministarstva financija od 20. prosinca 2016. Rashodi za doprinose na plaće iznosili su 36.792.095 kn, smanjeni su za 3,4% u odnosu 2015. godinu zbog smanjenih rashoda za bruto plaće.

U 2016. godini plaće su se radnicima Zavoda isplaćivale u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u HZMO-u, Zakonom o plaćama u javnim službama (Narodne novine, br. 27/01, 39/09), Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15 i 122/15), Pravilnikom o radu, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 146/12) i Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine, od 101/98 do 3/15).

U Tablici 10. prikazani su rashodi za zaposlene za 2016. i 2015. godinu.

RASHODI ZA ZAPOSLENE ZA 2016. I 2015.

Tablica 10.

Vrste rashoda	Ostvarenje 2016.	Ostvarenje 2015.	u kn
			Indeks 2016. 2015.
1	2	3	4(2/3)
1. bruto plaće	216.605.253	222.334.323	97,4
2. ostali rashodi za zaposlene	11.100.061	7.143.016	155,4
3. doprinosi na plaće	36.792.095	38.083.777	96,6
UKUPNO	264.497.409	267.561.116	98,9
prosječan broj zaposlenih	2 631	2 712	97,0

3.8. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2016. godini iznosili su **78.579.930 kn**, u strukturi ukupnih rashoda čine 0,20%, a u odnosu na 2015. godinu manji su za 8,0%. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su manji za 10,4% najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za poštanske usluge u odnosu na 2015. godinu kada je Zavod imao povećane troškove za otpremu rješenja i obavijesti korisnicima mirovina za koje je provedeno razdvajanje mirovina, u skladu s čl. 80. i 178. Zakona o mirovinskom osiguranju te za otpremu rješenja korisnicima u vezi s prevođenjem invalidskih na starosne mirovine, u skladu s čl. 58. i čl.175. st. 7. Zakona o mirovinskom osiguranju. Rashodi za poštanske usluge smanjeni su i zbog sklapanja ugovora za poštanske usluge preko Središnjeg ureda za javnu nabavu po povoljnijim uvjetima, dok su telefonske usluge smanjene zbog korištenja usluge prijenosa podataka preko Carneta.

Smanjenje rashoda u odnosu na 2015. godinu odnosi se i na naknade troškova zaposlenima za 3,6% (smanjenje rashoda za službena putovanja za 9,9% i naknada za prijevoz za 2,9%) zbog smanjenog broja zaposlenih. Rashodi za materijal i energiju manji su za 8,8% zbog ušteta na rashodima za uredski materijal i manjih rashoda za energiju koji su smanjeni zbog pada tržišne cijene energenata. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja veći su za 2,2% zbog povećanih troškova za sudske postupke.

U Tablici 11. prikazani su materijalni rashodi za 2016. i 2015. godinu.

MATERIJALNI RASHODI ZA 2016. I 2015. GODINU

Tablica 11.

u kn

Vrste rashoda	Ostvarenje 2016.	Ostvarenje 2015.	Indeks 2016. 2015.
1	2	3	4(2/3)
1. naknade troškova zaposlenima	8.330.989	8.643.625	96,4
2. rashodi za materijal i energiju	12.765.001	14.004.087	91,2
3. rashodi za usluge	52.455.968	58.537.310	89,6
4. naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	2.526.850	1.792.611	141,0
5. ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.501.122	2.447.171	102,2
UKUPNO	78.579.930	85.424.804	92,0

4. NABAVA NEFINANCIJSKE IMOVINE

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2016. iznosili su **9.529.327 kn**, a odnose se na:

	u kn
4.1. Nematerijalnu imovinu	2.196.680
- licence	2.196.680
4.2. Postrojenja i opremu	5.528.230
- uredska oprema i namještaj (PS Rijeka, Osijek, Zagreb, PU Bjelovar, Dubrovnik, Pula, Sisak, Virovitica, Zadar, Središnja služba)	5.422.780
- komunikacijska oprema (Središnja služba)	2.996
- oprema za održavanje i zaštitu (PS Varaždin, Zagreb, PU Bjelovar, Čakovec, Dubrovnik, Središnja služba)	69.453
- instrumenti, uređaji i strojevi (PU Koprivnica, Središnja služba)	8.838
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene (Središnja služba)	24.163
4.3. Nematerijalnu proizvedenu imovinu	104.063
- ulaganje u računalne programe (Središnja služba)	104.063
4.4. Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.700.354
- dodatna ulaganja na građevinskim objektima (PS Zagreb – projekti Samobor, Žajina, Tvrtkova), Središnja služba – rekonstrukcija toplinske pod stanice, PU Požega – rekonstrukcija, PU Zadar – izvedbeni projekt, PU Šibenik – vatrodajava, Dubrovnik – aluminijska stolarija, kotlovnica, centralno grijanje, Gospić – uređenje stana, Sisak – vatrodajava, Split – građevinski radovi i vatrodajava u Imotskom)	1.700.354

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u odnosu na 2015. manji su za 11,4%. Zbog privremenog financiranja u prvom tromjesečju 2016. godine, Plan nabave usvojen je kasnije, što je utjecalo na kasnije pokretanje planiranih postupaka nabave. To se najviše odrazilo na realizaciju dodatnih ulaganja na građevinskim objektima koja su u odnosu na 2015. godinu manja za 53,7%. Rashodi za uredsku opremu i namještaj (računalna oprema) veći su za 66,1% u odnosu na 2015. zbog nabave diskovnog sustava za mainframe u iznosu od 5.106.128 kn.

RASHODI POSLOVANJA ZA 2016. GODINU

Tablica 12.

u kn

Skupina	Pod skupina	Odjeljak	OPIS	Ostvarenje za 2016.	Ostvarenje za 2015.	Indeks 2016. 2015.
1	2	3	4	5	6	7(5/6)
			RASHODI POSLOVANJA	343.077.339	352.985.920	97,2
31			RASHODI ZA ZAPOSLENE	264.497.409	267.561.116	98,9
	311		Bruto plaće	216.605.253	222.334.323	97,4
	312		Ostali rashodi za zaposlene	11.100.061	7.143.016	155,4
	313		Doprinosi na plaće	36.792.095	38.083.777	96,6
32			MATERIJALNI RASHODI	78.579.930	85.424.804	92,0
	321		Naknade troškova zaposlenima	8.330.989	8.643.625	96,4
		3211	Službena putovanja	601.076	666.970	90,1
		3212	Naknade za prijevoz	7.456.867	7.676.737	97,1
		3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	253.931	275.829	92,1
		3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	19.115	24.089	79,4
	322		Rashodi za materijal i energiju	12.765.001	14.004.087	91,2
		3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	5.018.581	5.134.967	97,7
		3223	Energija	7.589.963	8.614.489	88,1
		3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	112.410	191.594	58,7
		3225	Sitni inventar i auto gume	34.340	55.228	62,2
		3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	9.707	7.809	124,3
	323		Rashodi za usluge	52.455.968	58.537.310	89,6
		3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	12.507.022	19.152.221	65,3
		3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	15.251.895	16.083.847	94,8
		3233	Usluge promidžbe i informiranja	236.715	268.981	88,0
		3234	Komunalne usluge	4.338.783	4.127.685	105,1
		3235	Zakupnine i najamnine	11.715.983	10.655.553	110,0
		3236	Zdravstvene usluge	480	126.340	0,4
		3237	Intelektualne i osobne usluge	462.305	977.053	47,3
		3238	Računalne usluge	4.720.936	4.408.694	107,1
		3239	Ostale usluge	3.221.849	2.736.936	117,7
	324		Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.526.850	1.792.611	141,0
		3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.526.850	1.792.611	141,0
	329		Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.501.122	2.447.171	102,2
		3291	Naknade za rad predstava i izvršnih tijela, povjerenstva i sl.	157.494	182.297	86,4
		3292	Premije osiguranja	457.655	459.302	99,6
		3293	Reprezentacija	71.627	104.109	68,8
		3294	Članarine	8.630	209.083	4,1
		3295	Naknade i pristojbe	199.284	715.372	27,9
		3296	Troškovi za sudske postupke	1.395.409	0	0,0
		3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	211.023	777.008	27,2

RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE ZA 2016. GODINU

Tablica 13.

u kn

Razred	Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Osnovni račun	OPIS	Ostvarenje za 2016.	Ostvarenje za 2015.	Indeks 2016./2015.
1	2	3	4	5	6	7	8	9(7/8)
4					Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	9.529.327	10.759.488	88,6
	41				Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	2.196.680	2.621.856	83,8
		412			Nematerijalna imovina	2.196.680	2.621.856	83,8
				41231	Licence	2.196.680	2.205.540	99,6
				41241	Ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja	0	416.316	0,0
	42				Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.632.293	4.468.141	126,1
		422			Postrojenja i oprema	5.528.230	3.914.129	141,2
			4221		<i>Uredska oprema i namještaj</i>	<i>5.422.780</i>	<i>3.719.615</i>	<i>145,8</i>
				42211	Računala i računalna oprema	5.134.514	3.128.856	164,1
				42212	Uredski namještaj	241.800	504.893	47,9
				42219	Ostala uredska oprema	46.466	85.866	54,1
			4222		<i>Komunikacijska oprema</i>	<i>2.996</i>	<i>27.415</i>	<i>10,9</i>
				42222	Telefoni i ostali komunikacijski uređaji	2.996	27.415	10,9
			4223		<i>Oprema za održavanje i zaštitu</i>	<i>69.453</i>	<i>111.409</i>	<i>62,3</i>
				42231	Oprema za grijanje, ventilaciju i hlađenje	67.674	104.622	64,7
				42232	Oprema za održavanje prostorija	0	799	0,0
				42233	Oprema za protupožarnu zaštitu (osim vozila)	0	5.988	0,0
				42239	Ostala oprema za održavanje i zaštitu	1.779	0	0,0
			4225		<i>Instrumenti, uređaji i strojevi</i>	<i>8.838</i>	<i>1.870</i>	<i>472,6</i>
			4227		<i>Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene</i>	<i>24.163</i>	<i>53.820</i>	<i>44,9</i>
		426			Nematerijalna proizvedena imovina	104.063	554.012	18,8
				42621	Ulaganja u računalne programe	104.063	554.012	18,8
	45				Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.700.354	3.669.491	46,3
		451			Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	1.700.354	3.669.491	46,3

5. IMOVINA, OBVEZE I VLASTITI IZVORI

U Tablici 14. i 14.a daju se podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima.

IMOVINA, OBVEZE I VLASTITI IZVORI

Tablica 14.

u kn

OPIS	Stanje 1. siječnja 2016.	Stanje 31. prosinca 2016.	Povećanje/smanjenje aktive i pasive	Indeks
1	2	3	4 (3-2)	5(3/2)
AKTIVA				
1. Nefinancijska imovina	1.542.734.817	1.522.172.417	-20.562.400	98,7
2. Financijska imovina	7.427.561.911	7.355.849.330	-71.712.581	99,0
UKUPNO	8.970.296.728	8.878.021.747	-92.274.981	99,0
PASIVA				
1. Obveze	3.337.255.770	3.140.676.873	-196.578.897	94,1
2. Vlastiti izvori	5.633.040.958	5.737.344.874	104.303.916	101,9
UKUPNO	8.970.296.728	8.878.021.747	-92.274.981	99,0

Vrijednost ukupne imovine Zavoda na dan 31. prosinca 2016. smanjila se za 92.274.981 kn ili 1,0% u odnosu na stanje 1. siječnja 2016. zbog smanjenja financijske imovine u iznosu od 71.712.581 kn ili 1,0% i nefinancijske imovine u iznosu od 20.562.400 kn ili 1,3%. Na smanjenje financijske imovine utjecalo je najvećim dijelom smanjenje vrijednosti ukupnog portfelja Zavoda za 280.833.549 kn zbog prodaje društava (Imperial d.d. Rab i Končar – elektroindustrija d.o.o. Zagreb) dok su potraživanja za prihode poslovanja povećana za 192.420.550 kn. Na smanjenje nefinancijske imovine utjecao je godišnji ispravak vrijednosti domova umirovljenika i poslovnih zgrada u Zaboku i Puli koji su u 2015. evidentirani po procijenjenoj tržišnoj vrijednosti.

Ukupne obveze i vlastiti izvori Zavoda na dan 31. prosinca 2016. smanjeni su za 92.274.981 kn ili 1,0% u odnosu na stanje 1. siječnja 2016. zbog smanjenja obveza u iznosu od 196.578.897 kn ili 5,9% dok su vlastiti izvori povećani za 104.303.916 kn ili 1,9%.

IMOVINA, OBVEZE I VLASTITI IZVORI NA DAN 31. PROSINCA 2016.

<i>Tablica 14.a</i>	<i>u kn</i>
I. IMOVINA	8.878.021.747
I.1. Nefinancijska imovina	1.522.172.417
<i>I.1.1. Neproizvedena dugotrajna imovina</i>	<i>50.414.792</i>
- materijalna imovina - prirodna bogatstva	8.375
- nematerijalna imovina	64.229.506
- ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	-13.823.089
<i>I.1.2. Proizvedena dugotrajna imovina</i>	<i>1.469.456.981</i>
- građevinski objekti	1.450.659.884
- postrojenja i oprema	15.803.300
- prijevozna sredstva	0
- nematerijalna proizvedena oprema	2.993.797
<i>I.1.3. Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti</i>	<i>734.578</i>
<i>I.1.4. Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi</i>	<i>1.566.066</i>
I.2. Financijska imovina	7.355.849.330
<i>I.2.1. Novac u banci i blagajni</i>	<i>1.718.832</i>
<i>I.2.2. Depoziti, jamčevni polozi i potraž. od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo</i>	<i>185.575.855</i>
<i>I.2.3. Potraživanja za dane zajmove</i>	<i>896.711</i>
<i>I.2.4. Vrijednosni papiri (obveznice)</i>	<i>17.399.822</i>
<i>I.2.5. Dionice i udjeli u glavnici</i>	<i>2.011.018.481</i>
<i>I.2.6. Potraživanja za prihode poslovanja</i>	<i>2.005.501.593</i>
- potraživanja za doprinose	23.814.300
- potraživanja za prihode od imovine	28.931.288
- potraživ. za upravne i administr. pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.902.323.629
- potraž. za prihode od prodaje proizv. i robe te pruženih usluga	3.467.822
- potraživanja za prihode iz proračuna	50.213.335
- ispravak vrijednosti potraživanja	-3.248.781
<i>I.2.7. Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine</i>	<i>54.054.413</i>
<i>I.2.8. Rashodi budućeg razdoblja</i>	<i>3.079.683.623</i>
II. OBVEZE I VLASTITI IZVORI	8.878.021.747
II.1. Obveze	3.140.676.873
<i>II.1.1. Obveze za rashode poslovanja</i>	<i>3.137.680.848</i>
- obveze za zaposlene	20.992.774
- obveze za materijalne rashode	4.274.138
- obveze za financijske rashode	2.361.528
- obveze za naknade građanima i kućanstvima	3.038.784.950
- ostale tekuće obveze	71.267.458
<i>II.1.2. Obveze za nabavu nefinancijske imovine</i>	<i>21.500</i>
<i>II.1.3. Obveze za kredite i zajmove</i>	<i>2.974.525</i>
II.2. Vlastiti izvori	5.737.344.874
<i>II.2.1. Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora</i>	<i>3.676.847.429</i>
<i>II.2.2. Višak prihoda</i>	<i>54.793.058</i>
<i>II.2.3. Manjak prihoda</i>	<i>-3.402.575</i>
<i>II.2.4. Obračunati prihodi poslovanja</i>	<i>1.955.052.549</i>
<i>II.2.5. Obračunati prihod od prodaje nefinancijske imovine</i>	<i>54.054.413</i>

Izvor: Bilanca Zavoda na dan 31. prosinca 2016. (obrazac BIL)

6. ZAKLJUČAK

Poslovanje Zavoda za 2016. godinu odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2016. Rashodi za 2016. godinu financirani su prihodima iz proračuna, i to doprinosima za mirovinsko osiguranje, općim prihodima i primicima proračuna, pomoćima Europske unije i ostalim pomoćima, vlastitim i ostalim prihodima za posebne namjene.

Ukupni prihodi Zavoda za 2016. ostvareni su u iznosu od **38.710.485.557 kn**, a **ukupni rashodi** u iznosu od **38.682.733.256 kn**. Višak prihoda i primitaka iznosi 27.752.301 kn.

Ukupni prihodi Zavoda za 2016. godinu ostvareni su u iznosu od **38.710.485.557 kn** i veći su za 0,1% u odnosu na 2015. godinu kada su iznosili **38.687.040.609 kn**. **Prihodi od doprinosa** ostvareni su u iznosu od **20.298.162.151 kn** i manji su za 2,4% u odnosu na 2015. godinu zbog povlačenja sredstava iz II. u I. mirovinski stup za osiguranike s beneficiranim stažem u iznosu od 1.265.116.283 kn u 2015. godini. Prihodi od doprinosa u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu bez povučenih sredstava iz II. u I. mirovinski stup veći su za 765.213.370 kn ili 3,9%. U strukturi ukupnih prihoda čine 52,44%.

Opći prihodi i primici iz proračuna ostvareni su u iznosu od **18.379.421.776 kn** i veći su za 3,8% u odnosu na 2015. godinu zbog manje ostvarenih prihoda od doprinosa, a u strukturi ukupnih prihoda čine 47,48%.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od **3.185.857 kn**, a odnose se na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora koji su u vlasništvu Zavoda. U odnosu na 2015. godinu veći su za 24,9%, a u strukturi ukupnih prihoda čine 0,01%.

Ostale pomoći ostvarene su u iznosu od **1.415.097 kn**, a odnose se na prihode za obvezne doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od **28.272.546 kn**, od kojih se prihod u iznosu od **27.964.671 kn** odnosi na uplate nositelja mirovinskog osiguranja u državama nastalim na području bivše Jugoslavije u povodu odštetnog zahtjeva koji je Zavod prema tim nositeljima postavio u postupku preračuna mirovina, a namijenjen je za isplatu neisplaćenih svota mirovina pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane i članovima njihove obitelji.

Ukupni rashodi i izdaci Zavoda za 2016. godinu ostvareni u iznosu od **38.682.733.256 kn** ostali su na razini 2015. godine.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su **36.805.261.849 kn** i veći su za 0,3% u odnosu na 2015. godinu, a u strukturi ukupnih rashoda čine 95,15%. Ovi rashodi određeni su zakonima i na njihovu se visinu ne može utjecati.

U skladu s člankom 88. stavkom 7. ZOMO-a mirovine i mirovinska primanja ostvarena prema općem propisu u 2016. povećana su za 0,81%, i to od 1. siječnja za 0,46% i od 1. srpnja za 0,35%.

Rashodi za doplatku za djecu iznosili su **1.479.591.693 kn**, i manji su za 6,8% u odnosu na 2015. godinu zbog manjeg broja korisnika i broja djece. U strukturi ukupnih rashoda i izdataka čine 3,83%.

Svi ostali rashodi i izdaci čine 1,03% ukupnih rashoda i izdataka, a sastoje se od financijskih rashoda, rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za nabavu nefinancijske imovine i rashoda za obvezno osiguranje posebnih kategorija osiguranika.

Udio ukupnih rashoda i izdataka za mirovinsko osiguranje za 2016. godinu u bruto domaćem proizvodu iznosio je 11,27%, udio rashoda za mirovine i mirovinska primanja 10,72%, a doplatka za djecu 0,43%.